

Asia: VN/10633/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle sakon ja muiden omaisuuden kohdistuvien seuraamusten täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne sakon täytäntöönpanosta annetun lain yleisiä säännöksiä koskevista muutosehdotuksista. Erityisesti lausunnonantajia pyydetään lausumaan hallinnollisia seuraamusmaksuja koskevista muutosehdotuksista ja kutakin ministeriötä pyydetään lausumaan oman hallinnonalansa lainsäädäntöön ehdotetuista muutoksista.

Kaupan liitto haluaa kohteliaimmin todeta seuraavaa:

Ehdotetun kaltaiset lainsäädäntömuutokset ovat tervetulleita ja tarpeellisia, jotta oikeushallinnon resursseja voitaisiin jatkossa käyttää tehokkaammin ja kohdentaa entistä paremmin. On kaikkien etu, että käsittelyaikoja saataisiin uudistusten myötä toivottavasti lyhennettyä ja resurssit riittäisivät nykyistä paremmin.

Yhdenvertainen ja tasapuolinen kohtelu edellyttäisi, että rikosasiat, myymälävarkauksista vakavampiin rikoksiin, pystyttäisiin aina käsittelemään niin, että tekijä saa asianmukaisen tuomion ja siihen kuuluvan rangaistuksen sekä vahingonkärsijä oikeutetun korvauksen. Kaupan yritysten tekemistä rikosilmoituksista merkittävä määrä päättyy tutkinnan keskeyttämiseen tai syyttämättä jättämiseen. Lisäksi rikoksen tekijä voidaan jättää ilman rangaistusta ja kaupan yritys samalla korvauksitta niin sanotulla konkurrenssiperusteella, kun tekijä on syyllistynyt muihinkin rikoksiin, eikä varkaus koventaisi määrättävää rangaistusta. Näissä tapauksissa ala ei koe saavansa oikeutta. Kauppa kannattaa ehdottomasti toimintaa selkeyttäviä lainsäädäntömuutoksia ja digitalisaation hyödyntämistä prosessien tehostamiseksi, jotta oikeushallinnon resursseja voitaisiin käyttää paremmin ja täytäntöönpanoa tehostaa.

Yleisen resurssien käytön tehostamisvaikutuksen lisäksi Kaupan liitto haluaa kiinnittää huomiota erityisesti sakon muuntorangaistuksen määräämismenettelyn kehittämiseen (kohdassa lausunto sakon muuntorangaistuksen määräämistä koskevista muutosehdotuksista).

Lausuntonne rahamääräisen saatavan perintää koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne sakon muuntorangaistuksen määräämistä koskevista muutosehdotuksista.

Yleisen resurssien käytön tehostamisvaikutuksen lisäksi Kaupan liitto haluaa kiinnittää huomiota erityisesti sakon muuntorangaistuksen määräämismenettelyn kehittämiseen. Tässä tietojärjestelmien kehittämisellä ja digitalisaatiolla on olettavasti tärkeä merkitys, kuten esityksen perusteluissa todetaan. Koska kyseessä on kuitenkin lainsäädännön kokonaisvaltaisempi uudistus suhteellisen pitkälle tulevaisuuteen, toivoisimme lisäksi ehdotettuja muutoksia vielä voimakkaammin resurssikysymykseen positiivisesti vaikuttavia ratkaisuja sakon muuntorangaistuksen määräämismenettelyyn. Mielestämme Syyttäjälaitoksen lausuntopalvelussa esittämät vaihtoehdot tulisi vakavasti punnita varteenotettavina malleina. Kirjallinen menettely, ja vielä voimakkaammin esitetty vaihtoehto 3, vankeusmääräys jo sakkotuomiossa, olisi syyttäjaresurssien kannalta erittäin tehokas. Uskomme, että voimakas kirjaus sakkotuomiossa olisi jo sellaisenaan omiaan tehostamaan sakonmaksua eikä tämä merkittävästi lisäisi painetta vankiloissa. Todetaanhan esityksessäkin, että jo muuntorangaistusmenettelyn käynnistäminen johtaa valtaosassa tapauksista sakkojen maksamiseen.

Lausuntonne menettämisseuraamusta koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne rikosvahinkosaatavien täytäntöönpanoa koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne rekistereitä ja tiedonluovutusta koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne rangaistusvaatimusta ja päihdetutkimuskustannusten määräämistä koskevista muutosehdotuksista.

-

Lausuntonne muista muutosehdotuksista.

-

Lausunnonantajan mahdolliset muut huomiot.

-

Kuljukka-Rabb Terhi
Kaupan liitto ry